

шляхом проведення експертного дослідження товарів. Вирішення нагальних проблем можливе через вивчення сучасних тенденцій, що характерні для світового товариства та забезпечення однаковості застосування митного законодавства як особливого обов'язку для всіх митних органів.

Література:

1. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (редакція на 26 червня 1999 р.) [Електронний ресурс]. – Дата набрання чинності для України: 15.09.2011 р. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_643.

2. Митний кодекс України [Електронний ресурс] : закон України [прийнято Верховною Радою 13.03.2012 № 4495-VI]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

3. Митний контроль у контексті реалізації фіскальних інтересів держави / Годованець О. В., Герчаківський С. Д. // Сучасна парадигма фіскальної політики України в умовах формування суспільства сталого розвитку : моногр. / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. І. Крисоватого. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – С. 329-353.

4. Формування системи митного аудиту в Україні: монографія; за заг. ред. О.М. Вакульчик. – Хмельницький: ПП Мельник А.А., 2014. – 208 с. – (Митна справа в Україні. Том 25).

Наталя Олійник

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник: к.е.н, доцент Ткачик Ф. П.

МОНІТОРИНГ ДІЮЧОЇ ПРАКТИКИ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Одним із основних завдань економіки України є стимулювання підприємницької діяльності через створення сприятливих умов її оподаткування. Завдяки малому бізнесу забезпечується зростання виробництва, зниження рівня інфляції, скорочення безробіття та досягнення стабільно-прогресуючого розвитку економіки. Ефективній діяльності суб'єктів господарювання в Україні сприятиме виважена фіскальна політика, яка буде спрямована на стимулювання їх розвитку та даватиме змогу розвиватися далі за рахунок податкових пільг, які є невід'ємним атрибутом розвиненої, демократичної держави.

Поряд із цим, динамізм змін та нововведень, що стосуються фіскальної політики і спрощеної системи оподаткування зокрема, дозволяють стверджувати про наявність низки суперечностей і недоліків, що потребують ґрунтовних наукових досліджень задля подальшого вдосконалення.

Дослідженню вдосконалення системи оподаткування приділяється значна увага у працях таких науковців та фахівців як В. Андрущенко, З. Варналій, В. Вишневецький, О. Десятнюк, Ю. Іванов, А. Крисоватий, М. Крупка, В. Мельник, В. Синчак, В. Федосов та інші. Однак, попри значну кількість наукових праць, малодослідженими залишаються сучасні особливості застосування спрощеної системи оподаткування підприємців – як фізичних, так і юридичних осіб, які перейшли на сплату єдиного податку.

Спрощена система оподаткування, обліку та звітності – це особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів на сплату єдиного податку в порядку та на умовах, визначених Податковим кодексом України (ПКУ) із одночасним веденням спрощеного обліку та звітності. Юридична особа чи фізична особа-підприємець може самостійно обрати спрощену систему оподаткування, якщо така особа відповідає вимогам та реєструється платником єдиного податку відповідної групи [1, с. 487].

Важливо констатувати той факт, що з початку 2016 року ставка єдиного податку для першої та другої групи є фіксованою і становить за місяць 137,8 грн. для першої групи та 275,6 грн. для другої групи [4].

Для третьої групи платників єдиного податку зменшено податковий поріг із 20 млн. грн. до 5 млн. грн. за рік. Ставки для платників третьої групи єдиного податку становлять:

— 3 % доходу – у разі сплати ПДВ (у 2015 році – 2%);

— 5 % доходу – у разі включення ПДВ до складу єдиного податку (у 2015 році – 4%).

Для сільськогосподарських товаровиробників ставка залежить від категорії земель і становить від 0,16 % до 5,4 %, зокрема поділ структуровано наступним чином:

— для ріллі, сіножатей і пасовищ (крім ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, а також ріллі, сіножатей і пасовищ, що перебувають у власності сільськогосподарських товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві (виросуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті, або надані їм у користування, у тому числі на умовах оренди) – 0,81 % (у 2015 році – 0,45 %);

— для ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях – 0,49 % (у 2015 році – 0,27 %);

— для багаторічних насаджень (крім багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях) – 0,49 % (у 2015 році – 0,27 %);

— для багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях – 0,16 % (у 2015 році – 0,09 %);

— для земель водного фонду – 2,43 % (у 2015 році – 1,35 %);

— для ріллі, сіножатей і пасовищ, що перебувають у власності сільськогосподарських товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві (виросуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті, або надані їм у користування, у тому числі на умовах оренди – 5,4 % (у 2015 році – 3 %) [3].

Крім того, важливо наголосити на тому, що Податковим кодексом України визначено випадки, коли до платника єдиного податку першої - третьої групи (фізичні особи - підприємці) може застосовуватися ставка у розмірі 15%, до них належать наступні:

1) до суми перевищення обсягу доходу (для платників першої групи – 300 000 грн.; для платників другої групи – 1 500 000 грн., для платників третьої групи фізичних осіб - підприємців – 5 000 000 грн.);

2) до доходу, отриманого від провадження діяльності, не зазначеної у реєстрі платників єдиного податку, віднесеного до першої або другої групи;

3) до доходу, отриманого при застосуванні іншого способу розрахунків, ніж зазначеного у нормах податкового законодавства (дозволяється виключно в грошовій формі – готівковій або безготівковій);

4) до доходу, отриманого від здійснення видів діяльності, які не дають права застосовувати спрощену систему оподаткування;

5) до доходу, отриманого платниками першої або другої групи від провадження діяльності.

Поряд із цим, ставки єдиного податку для платників третьої групи (юридичні особи) встановлюються у подвійному розмірі ставок (6% у разі сплаті ПДВ, 10% у разі включення ПДВ до складу єдиного податку):

1) до суми перевищення обсягу доходу;

2) до доходу, отриманого при застосуванні іншого способу розрахунків, ніж зазначений у нормах чинного податкового законодавства;

3) до доходу, отриманого від здійснення видів діяльності, які не дають права застосовувати спрощену систему оподаткування [5].

Враховуючи вищезазначене, постає необхідність у активнішому стимулюванні розвитку малого бізнесу, що потребує досить обережного підходу до реформування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Зокрема необхідно запровадити низку обмежень для бізнесу, але надати йому нові можливості, що зможуть компенсувати негативний ефект, а саме [2]:

1. Вирішити питання щодо підвищення ставок та запровадження автоматичного механізму їх корекції;

2. Створити фіскальні стимули для зацікавленості місцевих органів влади в розвитку малого бізнесу;

3. Зменшити коло платників податку, що дозволить мінімізувати обсяги занижень податкових зобов'язань;

4. Посилити відповідальність платників єдиного податку за використання праці найманих працівників без оформлення трудових відносин із метою забезпечення легалізації трудових відносин найманих працівників тощо.

Отже, спрощена система оподаткування упродовж останніх років зазнала суттєвих змін: об'єднано єдиний податок із фіксованим сільськогосподарським податком, зменшена кількість груп спрощенців, підвищено ставки єдиного податку для третьої та четвертої груп (у 2016 році), поступово вводяться касові апарати при готівкових розрахунках. Було проведено ряд реформаторських заходів, які будуть ефективні у випадку, якщо виконуватимуться під пильним моніторингом держави та місцевих органів самоврядування.

Література:

1. Бабін І. І. Податкове право України : навч. посібник / І. І. Бабін. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 504 с.

2. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/217>

3. Офіційне видання Аудиторської палати України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.auditorukr.com.ua/golovna/>

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI із змінами і доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

5. TaxLink Спрощена система з 1 січня 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://taxlink.ua/ua/news/sproshchena-sistema-z-1-schnya-2016-roku.htm>

Зоряна Паламарчук

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник: к.е.н., доцент Герчаківський С.Д.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ: ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

Важливе місце у використанні інформаційних технологій в Україні посідає система електронного адміністрування ПДВ, що організована на центральному рівні ДФС та забезпечує автоматичний облік у розрізі платників податку:

— сум податку, що містяться у виданих та отриманих податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН), та розрахунках коригування до них;

— сум податку, сплачених платниками при ввезенні товарів на митну територію України;

— сум поповнення та залишку коштів на рахунках у системі електронного адміністрування ПДВ; - суми податку, на яку платники мають право зареєструвати податкові накладні в ЄРПН.

Система електронного адміністрування ПДВ не вносить кардинальних змін до загальних принципів справляння ПДВ, затверджених Кодексом. Норми Кодексу, які визначають коло платників ПДВ, об'єкт оподаткування, принципи формування податкових зобов'язань та податкового кредиту, залишаються незмінними.

Електронний рахунок у системі електронного адміністрування ПДВ (далі – електронний рахунок) – рахунок, відкритий платнику податку в Казначействі, на який платником перераховуються кошти з власного поточного рахунку в сумах, необхідних для збільшення розміру суми, на яку платник податку має право зареєструвати податкові накладні та/або